

Магістр 1 року навчання
факультету обліку і аудиту ХНЕУ

ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

Анотація. Обґрунтовано необхідність проведення трансформації фінансової звітності щодо співвідношення з міжнародними стандартами для підприємств України. Розроблено послідовність трансформації звітності відповідно до вимог МСФЗ, яка включає в себе три етапи: підготовчий, методичний та заключний.

Аннотация. Обоснована необходимость проведения трансформации финансовой отчетности по соотношению с международными стандартами для предприятий Украины. Разработана последовательность трансформации отчетности согласно требованиям МСФО, которая включает в себя три этапа: подготовительный, методический и заключительный.

Annotation. The article refers to the requirements for the transformation of financial statements in accordance with international standards for enterprises in Ukraine. The sequence of statements transformation in accordance with IFRS, which includes three stages: preparatory, methodical and final has been developed.

Ключові слова: трансформація, фінансова звітність, національні стандарти (положення) бухгалтерського обліку, міжнародні стандарти фінансової звітності, коригування.

До аудиторських послуг, перелік яких визначений Аудиторською палатою України (АПУ), належить трансформація звітності. На сьогодні процес трансформації фінансової звітності підприємства відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) є дуже актуальним. Оскільки починаючи з 2012 року відповідно до статті 121 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" публічні акціонерні товариства, банки, страховики, а також підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, повинні складати фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами, то попит на переведення фінансової звітності до вимог МСФЗ зростає. Тому доцільно визначити основні розбіжності, які існують між національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(С)БО) та МСФЗ і подати загальну послідовність трансформації фінансової звітності підприємства відповідно до вимог МСФЗ.

Питання методики трансформації фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами вивчали такі науковці, як: Голов С. Ф. [1], Войнаренко М. П. [2], Жолнер І. В. [3] та ін.

Мета статті – проаналізувати методичні рекомендації щодо трансформації фінансової звітності підприємств відповідно до вимог міжнародних стандартів.

Об'єктом дослідження є трансформація української звітності відповідно до міжнародних стандартів.

Предметом дослідження є методика трансформації фінансової звітності українських підприємств згідно з умовами міжнародних стандартів.

Оскільки існують значні розбіжності між П(С)БО та МСФЗ, підприємства повинні поступово трансформувати звітність, складену за П(С)БО відповідно до вимог МСФЗ.

Трансформацію можна визначити як сукупність процедур перетворення фінансової інформації, яка має визначені параметри, у фінансову інформацію, яка має інші параметри [1].

У процесі трансформації звітності необхідно врахувати таке: різницю між МСФЗ та П(С)БО; якість облікової інформації; вплив переходу на МСФЗ та фінансові звіти (під час вибору альтернатив, МСФЗ 1, інших стандартів).

На сьогодні основні розбіжності між МСФЗ та П(С)БО полягають у визнанні, оцінці та розкритті інформації щодо активів, зобов'язань, доходів і витрат, які потрібно врахувати під час трансформації фінансових звітів.

Загальну послідовність запропонованої автором трансформації наведено на рисунку.

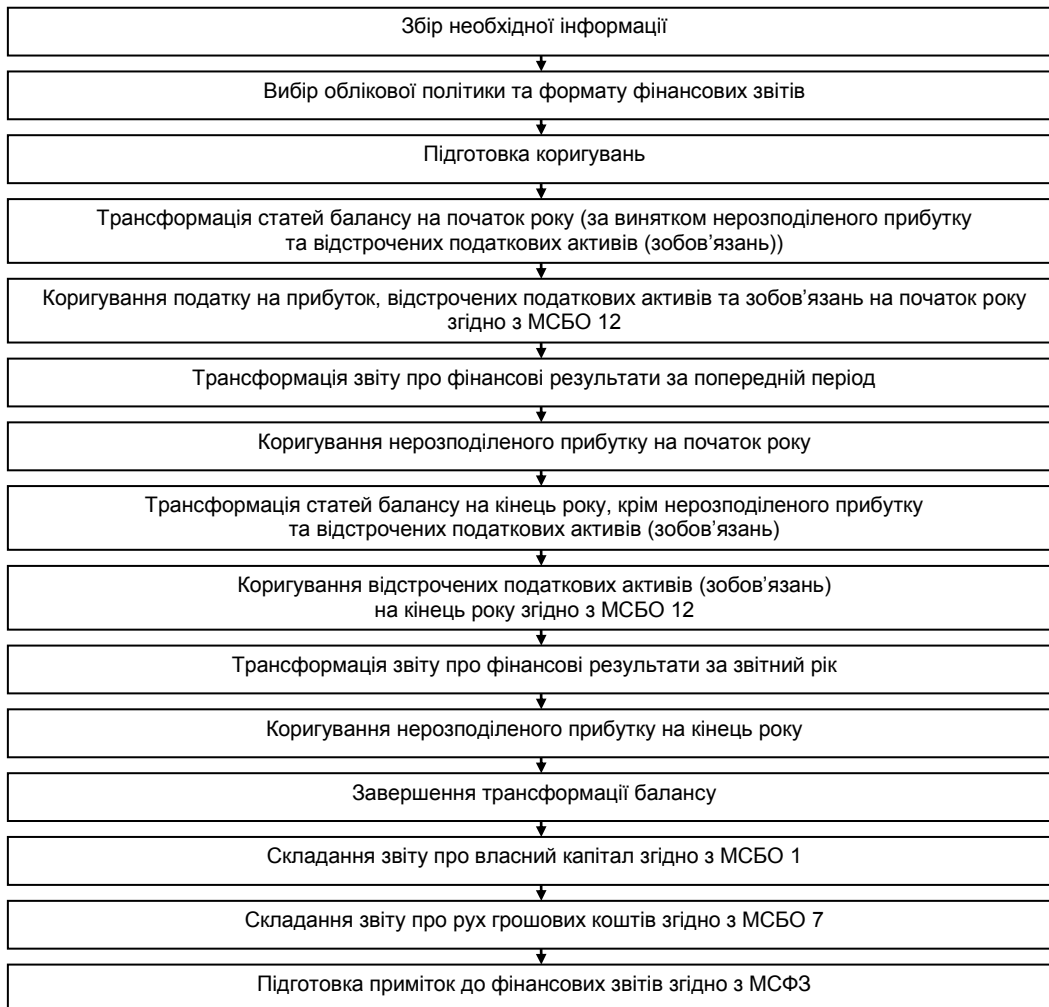

Рис. Методика трансформації фінансової звітності підприємства

Як видно з рисунка, першим кроком трансформації є збір необхідної інформації, до складових якої належать:

1. Загальна інформація про підприємство.
2. Фінансові звіти за періоди, які підлягають трансформації.
3. Облікова політика, складена за П(С)БО [4].
4. Оборотно-сальдова відомість (головна книга).
5. Аналітична інформація про доходи і витрати (без рахунка 79).

Наступним кроком є вибір облікової політики, завдання якої:

- 1) визначити відповідність політики за П(С)БО вимогам МСФ3;
- 2) зробити вибір з альтернатив за МСФ3;
- 3) зрозуміти вплив облікової політики за МСФ3 на фінансові звіти;
- 4) врахувати специфічні галузеві особливості.

Оскільки у фінансових звітах слід наводити зіставну інформацію принаймні за один попередній період, за який надається така зіставна інформація, необхідно відповідно перерахувати інформацію на початок року.

Трансформація включає аналіз балансу і звіту про фінансові результати, які відповідають вимогам П(С)БО, та внесення до них необхідних коригувань для забезпечення подання інформації у повній відповідності до МСФ3 [1].

Формат фінансових звітів за МСФ3 передбачає мінімальний перелік статей і приклад форматів звітів, наведених у МСБО 1, крім звіту про рух грошових коштів, вимоги до змісту і форми звіту про рух грошових коштів, що наведені у МСБО 7. Примітки складаються відповідно до цих МСБО [5].

МСФ3 1 передбачає такі коригування для переходу від національних до міжнародних стандартів: припинення визнання окремих старих активів та зобов'язань, визнання окремих нових активів і зобов'язань, перекласифікація, оцінка [5].

Припинення визнання старих активів і зобов'язань означає списання з балансу таких активів і зобов'язань, які на дату першого застосування МСФ3 не відповідають критеріям визнання за міжнародними стандартами. Зокрема, це стосується застарілих об'єктів основних засобів та нематеріальних активів, що їх слід визнавати витратами періоду.

Разом із тим визнаються ті активи та зобов'язання, які відповідають критеріям визнання згідно з міжнародними стандартами, але не були визнані згідно з попередніми стандартами. Прикладом цього є забезпечення, що не було визнано, але які є зобов'язаннями і підлягають відображенню в балансі.

Перекласифікація означає перенесення суми однієї статті до іншої. Для оцінювання всіх визнаних активів і зобов'язань застосовують правила оцінки, передбачені МСФ3, які діють на дату балансу.

Усі коригування, пов'язані з переходом до МСФ3 на дату їх першого застосування, визнаються безпосередньо у складі нерозподіленого прибутку або іншої категорії капіталу [1].

Таким чином, автором було запропоновано послідовність трансформації фінансової звітності відповідно до вимог міжнародних стандартів, яка включає в себе три етапи: підготовчий, методичний та заключний. Розгляд трансформації окремих форм звітності, їх статей може стати предметом подальших досліджень.

Наук. керівн. Тютлікова В. В.

Література: 1. Голов С. Ф. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами : методичні рекомендації / С. Ф. Голов ; за ред. С. Ф. Голова. – Вид. 3-тє, перероб. та доп. – Вінниця : ТОВ "Консоль", 2010. – 308 с. 2. Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту : навч. посібн. / М. П. Войнаренко, Н. А. Пономарьова, О. В. Замазій. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с. 3. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посібн. [Електронний ресурс] / І. В. Жолнер. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 368 с. – Режим доступу : <http://pidruchniki.ws>. 4. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/>. 5. Міжнародні стандарти фінансової звітності (зі змінами за станом на 1 січня 2012 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408.